w/ Dr. Cynthia Bautista
Dr. Alex Brillantes
CHED Commissioners

Bakit Dapat May Asignaturang Filipino pa rin sa Kolehiyo?

1. Pagtupad ito sa probisyon ng Konstitusyong 1987 sa Artikulo XIV, Seksyon 6 na nagsasabing ang Filipino ang dapat maging midyum ng opisyal na komunikasyon at ng sistemang pang-edukasyon. Hindi maisasakatuparan ang ganitong atas ng Konstitusyon kung walang asignaturang Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon. Sa asignaturang Filipino, lilinangin ang kasanayan ng mga estudyante sa paggamit ng wikang pambansa sa intelektwal na diskurso na kinakailangan sa epektibong paggamit nito bilang midyum sa iba pang asignatura.

2. Ang pagtuturo ng asignaturang Filipino sa kolehiyo ay bahagi ng pagtupad sa Resolution No. 298-2011 ng Commission on Higher Education (CHED) hinggil sa College Readiness Standards ng Pilipinas. Saklaw ng nasabing resolusyon ang mga minimum na kasanayan na dapat matutuhan ng mga estudyante sa hayskul upang sila ay maging handa sa pagkokolehiyo. May 16 na kasanayang tinukoy ang CHED para sa Filipino. Ang mga kasanayang iyon ay mababalewala lamang kung hindi masusustine at lalong mapalalawak sa kolehiyo sa pamamagitan ng mga asignaturang Filipino.

3. Sa maraming bansang Europeo, sa Estados Unidos, sa mga bansa sa Timog-Silangang Asya at iba pa, bahagi ng General Education Currciculum (GEC) o ng katumbas nito, ang pag-aaral ng wikang pambansa.

integrative courses

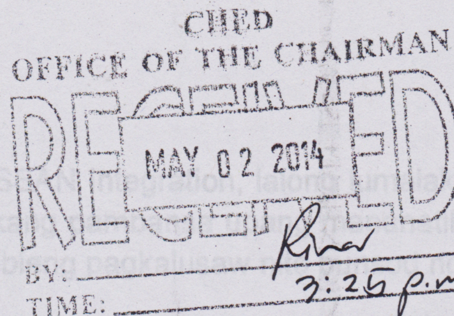
4. Sa panahon ng napipintong ASEAN Integration, nararapat lamang na patibayin ng mga Pilipino ang sariling wika, kultura, at identidad upang makapag-ambag ang mga ito sa proyekto ng rehiyonal na ingtegrasyong sosyo-kultural. Samakatwid, ang pagpapalakas ng wikang Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon ay paghahanda rin para sa ASEAN Integration. Mahalagang ambag sa edukasyong sosyo-kultural ng maraming estudyanteng inaasahang darating at mag-aaral sa Pilipinas mula sa mga kasapi ng ASEAN, ang asignatura sa wika, kultura at identidad ng Pilipinas.

higher education
HEIs, SUCs

5. Bata pa ang wikang pambansa at hindi pa ito ganap na intelektwalisado o nagagamit sa iba't ibang larangan. Upang maging ganap ang intelektwalisasyon nito, nararapat lamang na pagbutihin at palawakin pa ang pagtuturo nito sa lahat ng antas, lalo na sa kolehiyo at antas gradwado kung saan higit na may pangangailangang palakasin pa ang intelektwalisasyon ng wikang pambansa.

6. Ang mga kasanayang maituturo ng mga guro sa Baitang 11 at 12 ay nangangailangan pa ng pagsustine at pagpapalawak, kaya dapat lamang na mayroon pa ring asignaturang Filipino sa kolehiyo.

7. Ang wikang Filipino ay susi sa pambansang pagkakaisa at mabilis na pagkakaunawaan ng lahat ng mamamayan ng bansa kaya nararapat palakasin ang pagtuturo nito sa lahat ng antas.

351-7413

03 Marso 2014

Dr. Patricia Licuanan
Tagapangulo, Commission on Higher Education (CHED)

Mahal na Dr. Licuanan,

Kami po ay mga gurong nagturo/nagtuturo sa iba't ibang antas at mga mamamayang nagmamalasakit sa patuloy na pag-unlad at pagsulong ng ating wikang pambansa, ang wikang Filipino.

Lumiham po kami upang magpahayag ng kahilingan hinggil sa Commission on Higher Education Memorandum (CMO) No. 20, Series of 2013 na may petsang Hunyo 28.

Malinaw po sa CMO No. 20, Series of 2013 na wala nang asignaturang Filipino sa bagong General Education Curriculum (GEC) sa kolehiyo. Kaugnay po nito ay hinihiling namin sa butihing komisyon na magdagdag ng asignaturang Filipino sa bagong GEC. Ang kahilingan pong ito ay nakaangkla sa probisyong konstitusyonal sa Artikulo XIV, Seksyon 6 na nagpapahayag na "...dapat magsagawa ng mga hakbangin ang Pamahalaan upang ibunsod at puspusang itaguyod ang paggamit ng Filipino bilang midyum ng opisyal na komunikasyon at bilang wika ng pagtuturo sa sistemang pang-edukasyon."

Pinupuri po namin ang pagsusumikap ng butihing komisyon na itaguyod ang paggamit ng wikang Filipino bilang wikang panturo, at naniniwala po kami na magiging mas epektibo ang pagsasakatuparan sa adbokasing ito na mandato rin ng Konstitusyon, kung may asignaturang Filipino sa kolehiyo na magtitiyak sa patuloy na pag-iral ng mga departamento ng Filipino sa bawat kolehiyo at unibersidad sa buong bansa - ang mga entidad na maaasahan at may kakayahang pamunuan ang pangkalahatang pagsisikhay upang itaguyod ang Filipino bilang disiplina at bilang wikang panturo sa iba't ibang antas ng edukasyon. Sa Estados Unidos at Scandinavia, at sa marami pong mauunlad na bansa ay may asignatura ring lumilinang sa kanilang wikang pambansa hanggang sa antas tersyarya para sa mga estudyante mula sa kahit anong kurso.

Iminumungkahi naming tawaging "Filipino Bilang Wikang Intelektwal" ang asignaturang ito na lalong magpapaunlad at magpapataas sa antas ng kasanayan sa paggamit ng Filipino ng mga mag-aaral sa antas tersyarya, lagpas pa sa natutuhan nila

sa antas sekundarya. Sa konteksto ng napipintong ASEAN Integration, lalong lumalaki ang pangangailangan na patibayin natin ang ating wikang pambansa upang mapanatili nating buhay ang sariling kakanyahan sa gitna ng posibleng pagkalusaw nito bunsod ng kara-karakang integrasyon sa mga kalapit-bansa.

Handa po kaming ipaliwanag nang detalyado sa butihing komisyon ang aming panukala. Handa rin po kami na isabalikat ang tungkuling lumikha ng borador ng konseptong papel at silabus para sa asignaturang ito, kung mamarapatin ng butihing komisyon.

Lubos na gumagalang,

David Michael M. San Juan — DLSU-Manila
FANNY A. GARCIA — DLSU-Manila
Voltaire M. Villanueva — DLSU-Maynila
Ma. Rita R. Aranda — DLSU-Maynila
Ruby G. Alunan — DLSU-Maynila
Rowell D. Madula — DLSU-Manila
RAMILITO B. CORREA — DLSU-MANILA
Emma Olila-Sison — DLSU-Manila
Deborrah S. Anastacio — DLSU-MANILA
GRACE PRECIOUS TABGRUERO — DLSU/DLSU-D
Josefina C. Mangahis — DLSU Manila
RAQUEL E. SISON-BUBAN — DLSU-Maynila
EMMA A. BASCO — DLSU-Manila
CARANDANG, ERNESTO II V. — DLSU-MANILA
Randy Din — DLSU-Manila
TERESITA F. FORTUNATO — DLSU-M
Alvin Ringgo C. Reyes — UST
AURORA E. BATNAG — PNU
ALONA JUMAQUIO-ARDALES — DLSU-STC
Rhoderick V. Nuncio — DLSU-Manila
Leslie A. Dewerus — DLSU-Manila
Leslie Anne L. Liwanag — DLSU-Manila
RYAN DENNIS B. CALLUENG — DLSU-MANILA
JOEL ORELLANA — DLSU-MANILA
LABANGITINEG GERALD — DLSU-MANILA
Dolores R. Taylan — DLSU-Manila
MARIA LUCILLE G. ROXAS — DLSU-Manila

Kurso: Filipino Bilang wikang Intelektwal

BORADOR (Asignaturang Filipino sa Kolehiyo)

Pamagat ng Kurso: Mga Piling Babasahin sa Araling Pilipinas (Selected Readings in Philippine Studies)

Deskripsyon ng Kurso: Nakapokus sa paglinang ng mga kasanayan sa analitikal at kritikal na pakikinig, pagbasa, pagsulat, panonood, pagsasalin, pananaliksik, at paglikha ng multimidyang materyales, bilang ambag sa intelektwalisasyon ng wikang Filipino sa iba't ibang larangan, alinsunod sa probisyon ng Konstitusyong 1987 na nagsasaad sa Artikulo XIV, Seksyon 6 na "dapat magsagawa ng mga hakbangin ang Pamahalaan upang ibunsod at puspusang itaguyod ang paggamit ng Filipino bilang medium ng opisyal na komunikasyon at bilang wika ng pagtuturo sa sistemang pang-edukasyon." Magsisilbing lunsaran sa intelektwal na pagtalakay hinggil sa iba't ibang makabuluhang tema at isyu ang mga piling babasahin sa Araling Pilipinas (Philippine Studies) hindi lamang magpapalawak sa kasanayang pangwika at pampananaliksik ng mga estudyante, kundi magpapalalim din sa kanilang pag-unawa at pagpapahalaga sa wika, kultura, at identidad ng mga Pilipino. Samakatwid, ang asignaturang ito ay pagpapalawak at pagpapataas ng mga kasanayang natutuhan sa mga asignaturang Filipino sa Baitang 11 at 12.

Bilang ng Semestre o Termino na Kailangan:

Mga Pangunahing Tema/Paksa

1. Wika at Kultura

Mga mungkahing teksto:

"Minanga: Minanga : Mga Babasahin sa Varayti at Varyasyon ng Filipino" (antolohiya hinggil sa wikang Filipino sa iba't ibang larangan at rehiyon)

"Pahiwatig: Kagawiang Pangkomunikasyon ng Filipino" (antolohiya sa identidad sa komunikasyon ng mga Pilipino)

"Lasang Lasallian" (antolohiya hinggil sa mga pagkaing Pilipino)

"Ang Siyudad ng Mall: Ang Bakod, Bukod at Buklod bilang Espasyo at Biswal mula Tabuan hanggang SM City North Edsa"

"Kulturang Popular Aklat 5: Paghahanap ng Virtual na Identidad"

2. Wika at Globalisasyon

Mga mungkahing teksto:

"Unang Sourcebook ng SANGFIL: Ang Wikang Filipino sa Loob at Labas ng Akademya't Bansa"

"Ikalawang Sourcebook ng SANGFIL: Filipino at Pagpaplanong Pangwika"

"25 Taon Tungo sa Intelektwalisasyon ng Filipino: 25 Piling Sanaysay sa Ekonomiks"

Mga praymer, pananaliksik, at artikulong inilalabas ng IBON Databank Foundation sa wikang Filipino

3. Wika at Midya

Mga mungkahing teksto:

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

Mga mapanuring artikulo mula sa mga *online* na pahayagang Filipino gaya ng Pinoy Weekly, Bulatlat at iba pa

4. Wika at Lipunang Pilipino

Mga mungkahing teksto:

"Mga Piling Diskurso sa Wika at Lipunan"

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

5. Wika at Edukasyon

Mga mungkahing teksto:

Salin ng "Miseducation of the Filipino"

Salin ng "Pedagogy of the Oppressed"

"Mula Tore Patungong Palengke: Neoliberal Education in the Philippines" (antolohiya hinggil sa kolonyal at postkolonyal na edukasyon sa Pilipinas)

6. Wika at Panitikan

Mga mungkahing teksto:

Buod o synopsis ng mga nobelang panlipunang Filipino gaya ng "Mga Ibong Mandaragit," "Dekada 70," "Kangkong 1896," "Ang Aso, Ang Pulgas, Ang Bonsai, at Ang Kolorum," "Ang Huling Dalagang Bukid at ang Authobiography na Mali"

"Sarilaysay"; "Alinagnag" at iba pang antolohiya ng/sa panunuring pampanitikan sa Filipino

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

"100 Aklat sa Aking Pagkamulat: Pagbasa, Dagling-suri, at Paanyaya"

"Unang Siglo ng Nobela sa Filipinas"

7. Wika, Agham at Teknolohiya

Mga mungkahing teksto:

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

"Pagsasalin: Teorya at Praktika"

"Ikatlong Sourcebook: SALIN-SURI: Panimulang Pagmamapa ng mga Larangan ng Pag-aaral ng Pagsasalin sa Filipinas"

"Sanghiyang sa Mundo ng Internet"

8. Wika at Agham Panlipunan

Mga mungkahing babasahin:

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

Mga praymer, pahayag, manipesto at iba pang inilabas ng mga *non-government organizations* sa wikang Filipino

9. Wika at Diaspora

Mga mungkahing babasahin:

"Pamilya, Migrasyon, Disintegrasyon"

✓ **10. Wika at Kasarian** enrich

Mga mungkahing babasahin:

Mga artikulo mula sa *relevant* na isyu ng DALUMAT, MALAY, DALUYAN, BANWA at iba pang *journal* ng/sa wikang Filipino

MGA PANGUNAHING AWTPUT ng Estudyante:

Midterm – Salin ng isang artikulong Ingles hinggil sa alinmang larangang saklaw ng Araling Pilipinas; *blog* hinggil sa alinmang isyung kaugnay ng Araling Pilipinas; *music-video* ng isang makabuluhang awiting Filipino

Finals – Dokumentaryo o *short film* hinggil sa alinmang isyung kaugnay ng Araling Pilipinas; *term paper* hinggil sa alinmang suliraning kaugnay ng Araling Pilipinas

RESOLUSYON NG NATIONAL COMMISSION FOR CULTURE AND THE ARTS-NATIONAL COMMITTEE ON LANGUAGE AND TRANSLATION (NCCA-NCLT) NA HUMIHILING SA COMMISSION ON HIGHER EDUCATION (CHED), AT KONGRESO AT SENADO NG REPUBLIKA NG PILIPINAS, NA AGARANG MAGSAGAWA NG MGA HAKBANG UPANG ISAMA SA BAGONG GENERAL EDUCATION CURRICULUM (GEC) SA ANTAS TERSIYARYA ANG MANDATORY NA 9 YUNIT NG ASIGNATURANG FILIPINO

SAPAGKAT inalis ng Commission on Higher Education (CHED) ang lahat ng asignaturang Filipino sa antas tersiyarya sa pamamagitan ng CHED Memorandum (CMO) No. 20, Series of 2013 na may petsang 28 Hunyo 2013 na nagsasaad ng bagong General Education Curriculum (GEC);

SAPAGKAT mabubuwag ang maraming Departamento ng Filipino sa mga kolehiyo at unibersidad sa buong bansa dahil wala nang ituturong asignatura ang mga guro ng Filipino sa antas tersiyarya;

SAPAGKAT humigit-kumulang 10 000 *full-time* at 20,000 *part-time* na guro ng Filipino ang nakatakdang mawalan ng trabaho o mabawasan ng kita bunsod ng nasabing CMO;

SAPAGKAT higit pa sa kapakanan ng mga gurong nakatakdang mawalan ng trabaho o mabawasan ng kita, ito ay labag sa Konstitusyong 1987 gaya ng isinasaad sa Artikulo XIV, Seksiyon 6 na-". . . dapat magsagawa ng mga hakbangin ang Pamahalaan upang ibunsod at puspusang itaguyod ang paggamit ng Filipino bilang midyum ng opisyal na komunikasyon at bilang wika ng pagtuturo sa sistemang pang-edukasyon.";

SAPAGKAT sa konteksto ng napipintong Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) Integration, lumalaki ang pangangailangan na patibayin natin ang ating wikang pambansa upang mapanatili nating buhay ang sariling identidad, gaya ng ginagawa ng ating mga kasama sa ASEAN, kaagapay ng inaasahang integrasyong panrehiyon; at

SAPAGKAT puspusan lamang masusunod ang Konstitusyong 1987 sa paggamit ng Filipino bilang midyum ng opisyal na komunikasyon at bilang wika ng pagtuturo sa sistemang pang-edukasyon kung mananatili sa antas tersiyarya ang asignaturang Filipino;

KAYA NGAYON, pinagtitibay ng National Commission for Culture and the Arts-National Committee on Language and Translation (NCCA-NCLT) ang resolusyong ito na nagpapahayag ng kahilingan sa CHED, Kongreso, at Senado na agarang magsagawa ng mga hakbang na kailangan upang isama sa bagong GEC sa antas tersiyarya ang mandatory na 9 yunit ng asignaturang Filipino para sa lahat ng mag-aaral, anuman ang kurso.

June 2, 2014
w/ Dr. Cynthia [illegible]
Dr. Alex Brillantes
CHED Commissioners

PINAGTIBAY AT NILAGDAAN ngayong 23 Mayo 2014 sa isang pulong na ginanap sa Gusaling NCCA, Intramuros, Maynila.

PROF. MARIO I. MICLAT, PhD

VIRGILIO S. ALMARIO
National Artist for Literature

DR. CHRISTIAN GEORGE C. FRANCISCO

PROF. RAMILITO B. CORREA

DR. ERLINDA D. SAN JUAN

DR. PURIFICACION G. DELIMA

DR. DAVID MICHAEL M. SAN JUAN

DR. ROSARIO M. BARIA

DR. ROBERTO B. TORRES

PROF. JOSE JULIE E. RAMIREZ

ROBERTO T. AÑONUEVO

JOBELLE V. ABAYA